

Reactie op de Publieksconsultatie Klimaatplan en INEK

Deze reactie gaat over de meest directe gevolgen van uw klimaatbeleid voor de burgers van Nederland: op wat ze opgedrongen krijgen zonder er over geraadpleegd te zijn, over wat ze dienen te betalen zonder er iets over te kunnen zeggen, over wat ze aan hun huizen en hun leven moeten veranderen ter wijze daar liever zelf over zouden beslissen.

Het bedrijfsleven heeft via alle kanalen die u daar voor openstelt wel invloed op het beleid. Maar burgers niet, die staan stevast buitenspel, maar zijn wel goed genoeg om voor de gevolgen op te draaien.

De volgende vragen en opmerkingen aan: Mark Rutte en de ministers Eric Wiebes en Kajsa Ollongren, die als eerste verantwoordelijk zijn voor het klimaatbeleid, zoals dat er vatis in het Klimaatplan.

- 1. Waarom moet Nederland klimaatkoploper aan de Europese Unie zijn, waardoor de gevolgen voor burgers (voor leven, wonen, besteedbaar inkomen) zwaarder zijn dan voor burgers elders?*
- 2. Welke relatie bestaat er tussen uw ambitie om klimaatkoploper te willen zijn en de temperatuurverandering op aarde?*
- 3. Waarom mogen de burgers van Nederland u pas – en alleen over de uitvoering van uw klimaatbeleid – iets inbrengen? Wat brengt u op de gedachte dat als u belangengroepen en bedrijven de basis laat leggen voor het klimaatbeleid het met het draagvlak wel geregeld is?*
- 4. Waarom moet Nederland (prioritair) van het aardgas af, waar gas elders zeker de komende decennia – al een aantrekkelijk alternatief van alle bestaande brandstoffen wordt gezien: relatief schoon, relatief klimaatvriendelijk, overal te koop en overal beschikbaar tegen relatief lage prijzen? Weet u wel, dat uw gasverbod voor woningen en gebouwen – als het al gunstig klimaat effecten zou hebben – per bestede euro het allerduurste onderdeel van uw klimaatbeleid is. Dat het bijvoorbeeld bij benadering twintig keer zo duur is als aanpassingen in de landbouw? Weet u wel wie dat allemaal gaat betalen en wat de gevolgen voor koopkracht en economie zullen zijn?*
- 5. Waarom denkt u dat het verstoken van hout – ook wel ‘biomassa’ genoemd – gunstig voor het klimaat, gunstiger ook kan het door u verfoede aardgas, terwijl er weinig is dat dat idee ondersteunt en het vast staat dat natuur en milieu (luchtkwaliteit, biodiversiteit) lijden onder het op grootschaal verstoken van hout?*
- 6. Waarom is een ander centraal element in uw beleid het onder de zee bodem stoppen van koolzuurgas van bedrijven, terwijl dat op zijn best als een peperdure struisvogeloplossing voor het verminderen van CO2 in de atmosfeer moet worden beschouwd? Waarom laat u burgers opdraaien voor de kosten van deze schijnoplossing, die eigenlijk nergens wordt toegepast, laat staan een succes is – anders dan als een ontwijk methode voor het wel produceren, maar niet-uitstoten van CO2?*
- 7. Waarom zet u in op het aan warmtenet koppelen van Nederlandse woningen, hoewel u weet dat die warmte doorgaans afkomstig is uit bronnen die allerminst duurzaam of klimaatvriendelijk zijn? Dat warmte transport hoogst inefficiënt is? Beseft u wel, dat u met die warmtenetten de vrije keus voor Nederlandse burgers in hun rol van consument verdoet? Dat de rekening voor*

burgers voordie centraal gefabriceerde warmte steeds weer hogewordt, watvoorspelbaar is gegeven de afwezigheid van concurrentie?

8. U zet ook in op geothermie (aardwarmte) ~~als~~ van de bronnen van warmte. Weet u dan niet dat een groot deel van de Nederlandse bodem ongeschikt is voor warmtewinning? Hebt u niets geleerd van de Groningse aardgaswinning, waar duidelijk is geworden dat althans in Nederland niet zonder risico in de aardlagen kunt opereren? Hebt u niet de waarschuwing van de waterleidingbedrijver gelezen: dat het Nederlandse leidingwater nu nog prima is, maar dat het onder meer bedreigd wordt door het porren in aardlagen voor geothermie?

9. Waarom denkt u dat elektriciteit – zoals voor auto's en huizen – altijd beter is dan enig alternatief, voorbijgaand aan het feit dat de door u omarmde 'duurzame' alternatieven voor de bekende brandstoffen nog heel lang ontoereikend zijn? Kent u de onderzoeken waaruit blijkt dat het verbieden van gas door burgers in ieder geval in eerste instantie zal leiden tot meer gasverbruik, namelijk door elektriciteitscentrales. Weet u dat u het klimaat daardoor ook weer niet mee helpt?

10. Waarom berekent u steeds alleen maar de 'national & kosten' van het klimaatbeleid voorbijgaand aan de immense kosten voor burgers? U weet ook best dat de subsidiepotjes die u in het vooruitzicht hebt gesteld voor burgers wier huis (vrijwillig of onvrijwillig) van het gas af moeten volstrekt ontoereikend zijn om de kosten te compenseren? U kent toch de heldere onderzoeken van het Economisch Instituut voor de Bouw, die de kosten (inclusief woningaanpassingen) van het van het gas af halen van woningen op honderden miljarden euro's (tot 2050) axeert? Waarom doet u altijd of u dat niet weet? Of kan het u niets schelen?

11. Waarom gaat u klimaatbeleid altijd gepaard met uitsluiting, met top-down-maatregelen, met eenzijdige doorbelasting van burgers met dwang? Burgers zijn van alle processen uitgesloten, zowel als factor in de samenleving als ook als individu. Alle klimaatbeleid komt van boven, zonder noemenswaardig politiek debat, ook als voldongen feit voorlagere overheden die gekortwiekert zijn tot uitvoeringsorganisaties.

Het overgrote deel van uw ambitieuze klimaatbeleid wordt betaald door burgers, zowel via hogere belastingen van allerlei aard als ook hoge particuliere uitgaven voor woningen en auto's. U wilt gemeenten vullen met windmolenparken en zonneweiden. Bent u bereid daarbij dwang toe te passen, ook bij het afsluiten van woningen van het gas? Wat denkt u dat allemaal weegbrengt in de samenleving? Hebt u wel eens nagedacht aan het draagvlak voor democratie dat u zo op het spel zet? Hoe verantwoordt u dat allemaal?

Hopelijk gaat u kabinet zich bezinnen waar het mee bezig is: zoals met klimaatbeleid waar het klimaat zelden mee geholpen is, maar waarmee goed geld naar kwaad wordt gegooid. Beleid waarin burgers geen factor zijn, maar ook beleid waar ze wel voor kunnen opdraaien zowel als huizenbezitter, als bewoner, als consument, als belastingbetaler. Beleid dat – dat maakt het allemaal nog zoveel erger – aan elkaar hangt van de tegenstrijdigheden en ongeloofwaardigheden, steeds weer voor rekening van de burgers van Nederland en zonder dat het klimaat er mee geholpen wordt.

Deze reactie heeft nadrukkelijk de bedoeling openbaarte zijn.

*Hoogachtend, met vriendelijke groet,
Freddy Koekoek te Utrecht*